

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja 10. okt. [Izv. dop.]

V drugej seji državnega zbora so se izrežali poslanci v 9 oddelkov, katerim se bodo izročili vsi volilni akti, da jih pregledajo in potem poročajo, ali se imajo volitve potrditi ali ne. V tej seji je predsednik dal brati izjavo čeških poslancev, na podlogi katere so vstopili v državni zbor. Ker je ta izjava uže dan poprej bila tiskana v listih — zgodilo se je to na veliko nevoljo češkega kluba po indiskreciji poslanca dr. Gregra, kateri jo je bil „Nar. Listom“ poslal — je celi zapopadek uže znan bil, tedaj zbornice nij tako zanimal, kakor bi jo bilo, ko bi se tu prvokrat brala.

Po seji so se zbrali poslanci v oddelkih in izvolili predsednike in podpredsednike. V vseh so se pri tej priliki stranke merile. Ker pa je slučajno v nekaterih nerazmerno veliko avtonomističnih poslancev, zgodilo se je, da so samo v štirih oddelkih avtonomisti zmagali, v petih pa ustavoverci, večidel samo z 1 ali 2 glasovoma večine.

Zdaj se po večjem uže daje pregledati, kako močne so stranke v zboru. Avtonomisti imajo tri klube: 1. češki, ki šteje 54 udov; 2. poljski, ki šteje 57 udov, pa k temu se sme še Sohor računati, ki je obljubil vedno s tem klubom glasovati, in Rusinec Ozarkievič, tedaj 59 udov; 3. desni centum, iz konservativcev in južnih Slovanov, ima 56 udov, a tudi 5 konservativnih posestnikov iz Moravskega bode s tem klubom glasovalo, morda tudi kmalu pristopilo. Tedaj je odločnih avtonomističnih poslancev 174, kar še nij večina. A nasprotno odločno ustavoverna stranka šteje k večjemu 150 poslancev, ostali — kaci 30 — se računajo

kot vladna stranka. Najmočnejša stranka v zboru je tedaj avtonomistična, gotovo večina pa še le ima, če tudi vladna stranka z njo glasuje.

V prvič merile se bodo stranke v prihodnej seji v torek. Tačas bo večina volitev verificirana in potem se volijo predsednik in dva podpredsednika. Na vladno željo je avtonomistična stranka pripravljena, voliti grofa Koroninija za predsednika, zato pa zahteva, da se voli prvi podpredsednik iz poljskega kluba, drugi pa iz desnega centra.

V istej seji bode grof Hohenwart nasvetoval adresno do cesarja kot odgovor na prestolni govor in enaki nasvet se bode storil tudi od ustavoverne stranke.

V gospodskoj zbornici so novo vstopivši češki velikoposestniki izročili enako izjavo, kakor v poslanskej zbornici. Stari zagrizeni centralist in slovanofag Schmerling si nij mogel, da ne bi to izjavo skušal opovreči. Pri tem se mu je pa pripetilo, da se je prav pošteno blamiral. Oponašal je namreč knezoma Schwarzenbergu in Lobkovicu, da njihovi žlahtniki so o svojem času pred 18 leti bili v gospodsko zbornico brez vsacega protesta vstopili. Karl knez Schwarzenberg opominja na to Schmerlinga, da bi on, kot stvarnik februarске ustave, vendar moral vedeti, da so tačas vstopili v gospodsko zbornico brez vsake obljube in da se ta obljuba še le, odkar so direktne volitve, zahteva.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 13. oktobra.

V seji dne 9. t. m. je izročil knez Karel Schwarzenberg tudi predsedništvu **gospodske zbornice** izjavo, slično onej, katero so bili češki poslanci izročili v državnem zboru. To izjavo so podpisali, razen nave-

denega kneza Schwarzenberga, tudi grof Friderik Thun, knez Mavricij Lobkovitz, grof Rudolf Chotek in grof Henrik Viljem Haugwitz, vsi še le sedaj imenovani dedni udje gospodske zbornice. Sicer poročamo o tej stvari obširneje na prvem mestu denšnjega lista.

„Politik“ pravi, da bode stalni komitet **avtonomistiške** stranke pričel pripravljati predloge gledé preustrojitve ustave.

Ceški listi se zadovoljno izražajo o prestolnem govoru; „Narodni listy“ se iz njega nadejajo boljše bodočnosti, „Pokrok“ isto tako piše, a še dostavlja: Češki narod se je uže večkrat lepo tolažilo, za to pak mora klicati še na dalje: „dejanja, dejanja.“

Ogerski državni zbor je odložil do 23. t. m. svoje seje.

Vnanje države.

Knez Württembergski se je dne 8. t. m. vrnil iz **Cetinja** v Sarajevo. Knez črnogorski mu je pripel na prsi Danilov red.

Smešno uže postaje to, kako se nemške in angleške novine trudijo s kombinacijami, da bi dokazale, kako potrebno in — gotovo je, da odstopi **ruski** kancelar Gorčakov. Preje se je dejalo, da bode Gorčakov moral odstopiti, ker — knez Bismark več zanj ne mara; drugi pride zopet in oglasi se v „Tmes“, da je car Aleksander svojemu stricu v Aleksandrovem objubil, da bode Gorčakova — „žrtvoval“. Vse to nij družega, nego grmanško-britska agitacija zoper energičnega Slovana Gorčakova, ki predobro pozna koristi Rusije. Radi bi odpravili tega velikega diplomata, ali verjetno je, da car Aleksander ne bode odpustil svojega zvestega svetovalca skozi 22 let, dokler Gorčakov sam ne bode iz proste volje odstopil.

Bolgarski vojni minister Parencov je prišel 5. t. m. v Peterburg, da se z rusko vlado posvetuje o bodočem organizovanju bolgarske narodne vojske, pri kateri so še zgolj ruski častniki, za to pravijo „St. Pet. Vjed.“, da, ker je Rusija preskrbela Bolgarijo z orožjem in vsimi vojnimi potrebščinami, v tem leži poročstvo za zbližanje dveh sorodnih si narodov in ob enem vir odpora zoper prizade-

Listek.

Claudite jam rivos!

Bog ga budi zahvaljen, da se je uže začel državni zbor! Pa ne, da bi se ga veselil zato, ker bodo naši državni poslanci imeli zdaj priliko, korenito dezavuirati tistega oblastnega mojega g. kolego nad črto, ki je tako diskretno dvomil o njihovej „izrednej nadarjenosti“, ne: jaz tu spodaj v svojih prithčnih prostorčkih ne morem mnogo zanimati se za talente ónih mož, ki so po Božjej milosti in po volji narodovej smetana našega političnega mleka. Sploh si s tako delikatno stvarjo jaz ne belim glave, nego tolažim se s staro prislovico: Wem Gott gibt ein amt, dem gibt er auch den verstand! Če pravim, da je ta prislovica stara, le hočem reči, da so stari ljudje tako uganili, in stari ljudje so vselej prav imeli:

nad rimo nij treba spotikati se, saj se tudi dandenes mnogokaj ne ujema. Pa zato, ker sem tu nekaj o rimah zinil, me še ne sme nihče na sumu imeti, da sem pesnik; nijsem politik, a niti pesnik ne, in blede luna, žvrgoleči studenci, cvetoče doline, kipeče planine in kar je taci nesrečnih igrač pesniške neusmiljenosti — vse morajo svedočiti mi, da nikdar še nijsem z njimi „kalil javnega miru“. Toda iz vsega tega še nij razvidno, zakaj sem državnega zbora vesel, kaj ne? Da, res je; bom pa povedal. Zato sem se ga razveselil, ker se nadejam, da se bode narodno razumništvo odslé z njim bávilo in tako pozabilo na druge stvari, kakor n. pr. na neslani prepir o slovenskem vseučilišču

„Da te, kaj čenčáš? ali bodeš molčal!“

„Nu, nu, kaj pa je hudega, gospod urednik?“

„Kaj? Ali ne veš, kakošna suša je bila

za novine: nobene vojske niti najmanjšega ustanka, ni kuge ni druge nesreče, sam Bismark je po malem strašil po časniki in nemški listi so se celó spomnili ljubljanskega močvirja, za katero se nikdar ne zmenijo, kader je poplavljen — kar moj prijatelj, spolnjeva svojo narodno dolžnost, „sproži“ tisto prijateljsko razpravo „um einem dringenden Bedürfnisse abzuheffen“ in slovensko časopisje je bilo iznenada preskrbljeno z gradivom, z originalnimi članki“

Res je, celo za nemške naše kolege je nekaj odletelo in „originalni“ so bili tudi ti članki, ne rečem, da ne. Meni se je uže originalno zdelo, da je naš izredno nadarjeni rojak et profesor in partibus tako resnóbnó in s tako monstroznim aparatom nad — prazen strah spravljal se, še bolj pa, da je žugal z „udarcem“, katerega se nam nikakor nij bati, da nas je svaril pred „grehom“, katerega se

vanje nemštva. Bolgarija ne more živeti brez Rusije.

Nemški cesar in cesarica sta se sešla z rusko cesarico v Oosu.

V **Atenah** so izpale volitve za vlado neugodno, voljenih je 130 opozicijonalcev, za to bode dalo baje zdanje ministerstvo svojo ostavko.

V **Solunu** so mohamedanci dné 18. m. m. demonstrirali pred hišo ruskega konzula Ujanova in zabavljali na Ruse. Ruski zastopnik je ostro zahteval od turške vlade zadostenja, za to je Turčija poslala svojega komisarja v Solun, da bode turške rogoviljeze naučil spoštovanja do zastopnikov tujih vlad.

Italijanski poslanik grof Tornielli in belgijski glavni konzul Borchgrave sta 8. t. m. **srbskemu** knezu izročila svoja poverljenska pisma.

Nadalje se poroča iz Belgrada, da je tamošnji turški poslanik Sermet Effendi zahteval, da mora bolgarski zastopnik v Srbiji, dr. Kirovič, knezu Milanu oddati investiturni ferman, s katerim je bolgarski knez bil na prestol postavljen; to je srbski knez kar naravnost odbil in priznal s tem, da ima Bolgarija pravico imeti na Srbskem svojega diplomatskega zastopnika.

Srbska skupščina se bode sešla početkom meseca novembra v Nišu.

V **rumunske** zbornici se je 8. t. m. prečitalo poročilo o vladnem revizijskem načrtu. Poslanec Marzescu je pobijal v dolgem govoru oni načrt in dokazoval, da verske naprave Izraelito v ne pripuščajo popolnega asimiliranja z Rumunci in dejal, da, ko je Francoska judom dala državljanske pravice, so sklenili judje, da se talmud (judovski verski zakon) podvrže francoskim zakonom. To se pa nij zgodilo na Rumunskem.

Francosko ministerstvo je imelo dné 7. t. m. posvetovanje. Vojni minister je konstatiral, da francoska armada izvrstno napreduje, kar se je pokazalo pri poslednjih manevrih. Jules Ferry je poročal o svojem potovanji skozi južno Francosko in dejal, da povsodi srčno odobruje vladno politiko in njegove naučne zakone. Gledé amnestiranja izgnancev se je sklenilo, da ostane pri tem, kar je uže parlament sklenil. Finančni minister je naznanil, da se bodo davki zopet znižali.

Vodja **elsas-lotrinjskih** avtonomistov, dr. Schneegans, je vstopil po dogovoru s svojimi volilci v Manteuffelovo ministerstvo kot svetovalec. S tem pa še nikakor nij zapečaten, da ostane Elsas-Lotrinija na vekov veke pri nemškem cesarstvu.

Angleži javljajo, da so Afganistane pred Kabulom natepli, a zgubili 85 mrtvih in ranjenih.

Dopisi.

Od Velike Nedelje 7. oktobra.

[Izv. dop.] Vsak rodoljub, kateremu je mar za napredek našega slovenskega naroda, mora priznati, da je pisatelj članka „Zagrebskim Slovincem“ v številu 229 „Slov. Naroda“ vsejal zdravo in dobro seme, sproživši gotovo krasno misel, da naj se ustanovi v Zagrebu društvo Slovencev, katero bi imelo zraven drugih stvari poglaviti nalog, biti podpora zagrebskim vseučiliščnikom. — Ne bi se bil oglasil s temi vrsticami, ako me ne bi radostno srce k temu opominjalo, ker morebiti od nobenega kraja naše ljube slovenske domovine nij toliko Slovencev v Zagrebu, kakor ravno iz Velike Nedelje.

Ima tam ljudij, ki so meščanje, profesorji, činovniki, dijaki in drugi; spet letos sta odšla tja dva nadejpolna abiturijenta na tamošnje vseučilišče in jeden železniški činovnik od Velike Nedelje. Brez male izjeme je skoro vsakemu Zagrebčanu dobro znan priljudni lastnik mnogo obiskovanega svratišta „k lovačkomu rogu“ v Illici in isto tako njegova štovana rodbina, vsi Veliko-Nedeljčanje, na katere smo ponosni, posebno kar se tiče narodnega mišljenja in dobrohotnosti. Jaz upam, kakor sem ob začetku omenil, da bode seme g. dopisnika omenjenega članka obrodilo stoteren sad, ako se začne stvar brez odloga primerno obdelavati. Za to pak mi Veliko-Nedeljčani dragim rojakom v Zagrebu kličemo: Ne zaostanite za drugimi, kadar bodele povabljeni pristopiti k tako potrebnemu slovenskemu društvu, in pokazite, da Veliko-Nedeljčanje ljubijo svoj rod, in sebi najbližje brate Hrvate. —

Izpod Čavna 6. okt. [Izv. dop.]

Pred nekoliko leti sem se mudil mesec dni v krasnej ipavske dolini. Neizmerno me je veselilo navdušenje za našo carevino in naš narod, ki se je tačas razprostiralo po vsej dolini, in se nij vstavilo tudi pred najbornejšo kočjo, temuč sprejelo je v svoj veliki kolobar tudi to. Ne vem, kaj bi se bilo takrat zgodilo s človekom, kateri bi se bil upal o „blazenej“ Italiji le govoriti, ljudstvo bi ga bilo raztrgalo. Zopet so me okoliščine pripeljale v to lepo dolino, toda glejte, kakšna razlika mej onim časom in sedanjim. Navdušenje je burja odnesla, preveliki davki, slabe letine, pomanjkanje vina, ki srce ogreva in ljudstvo navdušuje, so deloma uzroki te nagle spremembe, kajti, kadar pajki po želodcu mreže

predejo in se skrbi za vsakdanji kruh vseh mislij polasté, neha gotovo vsako navdušenje. Toda nepopisno me je osupnilo, da so nekateri kmetje in posestniki pripovedovali, kako dobro se godi — podložnikom italijanskega kraljestva! Laški skopitarji, barantači in pohajači, ki bi doma mesec dni ne preživeli, trosijo vedoma ali nevedoma mej naše ljudstvo grde laži, da je italijanski kralj skoro vse davke opustil, da so vsi pod Italijo jako zadovoljni, in da je to le bilo megoče, ker je kralj penzionistom in duhovnom vse plače odzvel in jim le toliko privolil, da žive. To od ene strani, od druge strani pa Abendrothove sleparije, ki so dosti posestnikov ob premoženje, vse pa, ki so se hercegovinskih ekspedicij udeleževali, v veliko škodo pripravile, prouzročile so ta nepričakovani preobrat, ki se mi je skoro nemogoč zdel. Ljudstvo trdi in duhta: „Kako more vlada izročiti toliko denarja židu nepoštenjaku, mej tem, ko bi bila njena dolžnost, za to skrbeti, da bi toliko njenih podložnikov v škodo ne prišlo.“ Od tretje strani so pa tudi vladni organi sami krivi teh neugodnih sprememb. Ljudstvo je prosilo za svoje pravice, pritoževalo se, pošiljalo nemške in laške dopise in akte nazaj; nekoliko časa je to pomagalo, toda vse je zopet po starem. Iz glavarstva goriškega dohajajo se slovenskimi dopisi vsakrat bele muhe, v Ajdovščini je malo boljše. Iz ajdovske uradnije sem imel veliko uradnih spisov v roki, toda vsi so bili nemški ali italijanski, slovenskega nijsem videl niti jednega. Le — davkarija razpošilja svoje plačilne naloge v slovenskem jeziku. Nij-li to ironija? C. kr. notar je trd Nemec, kot da bi bili mi gori nekje v Solnogradu. Ako ljudstvo od njega slovenska pisma in dr. zahteva, mu naravnost pove: „Nijsem in ne bodem nikdar slovenski pisal, ako ti nij prav, hodi drugam“. Zakaj vlada take notarje mej Slovence postavlja? Osobno sicer nímamo nič proti g. notarju, on je jako uljuden, prijazen, vse kar hočete, toda tu gre za stvar in v tem oziru smo mu nasprotniki in mu bomo.

Torej veliki davki in splošna beda, a dosti i nazadnje navedene neugodnosti in nedostojnosti hudo tarejo naše ljudstvo, in prouzročujejo, da ono v svojih nadlogah zavida sosede, misleč — se ve da po krivem, — da so le-ti na boljšem.

Še nekaj imam uže dolgo na srci, pri tej

nam nikdar spovedovati treba ne bo, in v svojej gorečnosti na vse zadnje še zabredel v tisto opasno partijo kazenskega zakona, kjer se nahajajo §§§, govoreči o „zavratnih“ zločinih. Vendar da ne poreče kdo, da jaz komu krivico delam, svečano „izjavim“ — izjave so te dni nekako v zraku — da je prognanega odgojitelja „nadejpolne mladecni“ jeden njegovih protivnikov popolnem izpodrinil gledé — originalnosti, sicer mu pač nij prišel kaj do živega. Pa prav se godi profesorju: zakaj draži take junake?! Vous! avez voulu, George Dandin! Tist zmagonosni advocatus universitatis je non plus ultra originalnosti. Kakor iz Jupiterjeve glave Minerva, tako je iz njegove „fix und fertig“ poskočila slovenska alma mater! Nícesar mož nij pozabil: slušateljev ima kolikor jih treba, profesorjev pa kar na izbiranje. Zdaj seže na desno, ruk, pa ga ima, potem zagrabi na levo, hopsa, pa postreže kar s celim periščem, naposled privleče na dan veleučenega in velezaslužnega preiskovalca izanskih podplatov, slovečega pa-

trijota iz Blatne vasi! Ker ima toliko in tako raznovrstnih učnih močij, mu ne zadostuje navadno vseučilišče, on ustvari pravo vseučilišče in obesi nanje še kmetijsko šolo — višjo, se vé da, kajti nižjih in srednjih imamo itak v izobilji in učencev se na njih vse tare. (Na Slapu bode neki prihodnje leto obče priljubljeni ravnatelj z gospo ravnateljico in ravnateljskim narastajem vred na golih deskah ležati moral, da bode naša učeča se bodočnost imela kam položiti trudne glavice.) Profesorji za kmetijski fakultét sicer nijso „imenovani“, pa ljudje pravijo, da mej „imenovanimi“ žrtvami novinarske smelosti poznajo jednega, ki je v vinstvu „klasično“ izobražen in gotovo za to stroko predestiniran. Tudi se pogreša stolica za „višjo analizo taroka“, toda v naglici se kmalu prezre kaka drobnost, ali pa je pisatelj na tihem zase kaj prihranil.

Pa dovolj o teh originalnostih! Kako, da meni nijso po všeči? Zakaj si želim konec debate? Ne tajim, da je bila pravda kratko-

časna, celo trdim, da je humor v njej imel najhvaležnejšo ulogo, a vendar-le mi je jela nekam presedati. Zato sem komaj čakal, da se snide državni zbor. Če ljudje nímajo dela, jim raznih vrst muhe po glavi rojiti začno: hudoba pride, pa jih zmoti. Preverjen sem, če bi ne bilo — šolskih počitnic, se nikoli ne bil vnel ta „domači prepir“. In zdaj ga je uže — ravno dosti za potrebo. Kakor vse kaže, bi ne bilo varno, še dalje igrati „mit dem schiessgewehr“. Otroci se tudi za šalo vojskujejo, naposled pa se zares stepó! Zatorej, ne bodimo otroci! Sicer bi se utegnili šala spremeniti v resnico in to le na veselje in na dobiček naših protivnikov. Pamet v roko in pomisliti, da je prepir kakor huda bolezen, ki rada kaj „nazaj pusti“: semper aliquid haeret. Star prijatelj, sam trd Kranjec z goratega Bohinja, mi je večkrat dejal: občutljivost, ta je naša narodna krepost. Dostikrat sem se spomnil njegovih besed, in tudi zdaj mi buče po ušesih. Zato Vam svetujem, naredite — ●

prilike moram to objaviti. Jaz trpim na ne- navadnej bolezni, da mi težava prihaja, ko vidim spačeno ime, bodi si slovensko ali nem- ško ali laško. Vsakokrat pa, ko potujem po vipavski dolini od Ajdovščine v Gorico, me kar krč lomi, ko vtric ceste in na posebnih tablicah v vsakej vasi vidim imena, kakor: Aidussina, S. Croce (Križ), Camigna (Kamenje ljudstvo izgovarja: Kamnje), Wertowino, Sella, Bataglia, Cernizza, Schöpass (Šen Pas), Per- vazzina itd. Ipavski županje so vsi uljudni, postrežljivi; naj izvole odstraniti to sramoto lepe svoje domovine, s tem ustrezajo meni, in menim, da tudi mnogim drugim. Y.

S Travnika 4. oktobra. [Izv. dop.] V jutro rano je vojaška godba po mestu ozna- njala, da je danes velik praznik, gol presvet lega cesarja. Ob 9. uri je bila na holmci blizu velike vojašnice sv. ma'a z godbo, na- vzočen je bil ves generalštab, mnogobrojni tukajšnji vojaški oddelki, vsi vojaški in civilni činovniki pa množica kristijanov iz mesta in okolice z zastavami; mej sv. mašo so se v šator, kateri je bil za nje pripravljen, pripla- zili tudi Turki: gradanačelnik, kadija (turški sodnik) in še drugi z mogočnimi turbani na glavi. Opomniti moram, da je bil vojaški za- povednik, ko je prišel s častniki in činovniki na kraj svetišča, z navdušenimi „živio“ in „slava“-klici sprejet.

O poludne je bil obed v konaku, povab- ljeni so bili vsi častniki vojaški in civilni či- novniki, vsa duhovščina in prej omenjeni Turki, za katere je bil izbran poseben prostor, po- streženi pa so bili s turškimi jedili, pri kate- rih se nij rabil ni nož ni vilice. Mej obedom vstane ekscelenca fml. Stranšký, in počne s krepkim glasom povoriti, povdarjaje, kako je Avstrija vedno cesarju udana, da vsi njeni narodi čvrsto in krepko podpirajo prestol in pri vsakej priliki pokažejo svojo lojalnost; zato vé, da govori vsacemu iz srca, če za- kliče: Bog ohrani, Bog obvaruj nam cesarja, Avstrijo! Godba na to zasvira cesarsko himno in iz navdušenih prs avstrijskih in bosnjaških je donelo tisočero „živio“ in „slavo“-klicev, ki so se čez konaški vrt daleč preko bistré Lašve rezlegali. Po dovršenem oficijalnem pro- gramu je godba svirala „Kolo“, stari jugoslo- vanski ples; prav dobro so ga vodili naši vo- jaki s prekrasnimi Bošnjakinjami; narodnih pesnij nij bilo ne konca ne kraja. Tako se je izvršil krasni in veseli dan, ki bode marsika- teremu Bošnjaku ostal v vednem spominu.

Domače stvari.

— (Objektivna tiskovna svo- boda) je zadušila nedeljski naš list, zopet — zaradi nadaljujočega članka o „ljubljan- skem odgojevališči za učitelje.“ Čestiti naši naročniki naj drage volje potrpe, ob enem pak preverjeni bodo, da se „Slovenski Narod“ uže ne bode z lepa lotil tega državnopravdni- štvenga „noli me tangere.“

— (Bolnega našega urednika) pri- jateljem na njihova vprašanja tukaj odgovar- jamo, da je ugodni obrat bolezni vztrajen; g. Jurčiču se zdravje od dné do dné boljša, po malem sicer, pa vendar stalno.

— (O gospodu Gerbiču) smo baš prejeli veselo poročilo, da je tudi njemu veliko boljše in nevarnost kakor se kaže, popolnem odvrnena.

— (Ljubljanski „Sokol“) je v so- boto zvečer sklical zbor strelcev v salonu či- talnične restavracije. Sklep je bil, da se na-

pravijo tudi letos strelski večeri. Strelci so se konstituirali za po eben oddetek „Sokola“ in in izvolili nav'laš odbor, kateremu bode na'og ukreniti, česar treba za uredbo streljanja.

— (Cesarski dar.) Nj. Veličanstvo pre- svitli cesar je pogorelecem vasi Gora v kočev- skem okraji 3000 gld. nakloniti blagovolilo iz Svojega zasobnega imenja.

— (Imenovanje.) Finančno minister- stvo je II. reda geometra g. Ivan Götza in g. Karla Mendlika imenovala za višja geo- metra v dozdanih njijnih službah, prvega pri ljubljanskem katastralnem arhivu, drugega pri uravnavi zemljskega davka na Kranjskem.

— (Nadvojevoda Friderik,) brat nevesti španjskega kralja, je v Krakovem zbo- lel za difteritido.

— (Zdravnike za živino) takoj v začasno službo jemlje kranjska deželna vlada. Povod je goveja kuga, katero je živina iz Hr- vatske zopet k nam zatrosila. Taki začasni živinozdravniki dobodo poleg povračila potnih troškov najmanj po tri goldinarje dijet ali dne.

— (Nov brzovlak,) ki bode po noči vozil, mislijo bojé s 1. decembrom na južnej železnici uvesti. Dolgo uže tarnajo Tržačanje o tem ponočnem brzovlaku, naposled se je že- leznično ravnateljstvo menda vendar udalo.

— (Na železnici mej Trbižem in Pontebo) bodo vlaki za osebe začeli voziti se dné 1. novembra. Blago se po tej črti uže lahko pošilja zdaj, kakor smo o svojem času prijavili.

— (Nov fotograf), v narodnih krogih znani g. Anton Androjna, je odprl svoj ateljé v Gradišči št. 16, v Kavčičevej prej Cvajerjevej hiši, kjer ima „Sokol“ svojo telo- vadnico.

— (Konja splašila) sta se v petek večer na Cojzovem grabnu znanemu tukajšnjemu zdravniku za zobe g. P.— Divjala sta s ko- čijo proti sv. Jakoba mostu in na njem jo prevrnili. Gosp. P.— je pal pod voz, pa se k sreči menda nij hudo pobil, ker je sam po- bral se in šel domov, a konja sta prevrneno kočijo vlekla po sv. Jakoba trgu proti sv. Flo- rijanu, kjer so jih baje ustavili.

— (Hišico tik pošte) so začeli po- dirati za prihodnje „Knašlove ulice“, kjer novo hranilnico gradijo. Zdaj bi se še prav podalo, če bi zraven nunskega vrta poleg Sovanove hiše naredili nove ulice do tržaške ceste.

— (S Pregrade) nam piše naročnik našega lista, da bode v „Hrvatskem Zagorji“ jako dobra trgatev in izvrsten mošt. Kakor se čuje, bode letošnji mošt precej zdaj dražji kakor je vlansko vino. To je zelo verjetno. Poslednje se toči po 10, 12 do 20 kr. liter. Vreme je vedno prav ugodno, grozdje še od dné do dné boljše.

— (Zdravstvena naredba.) Mestni magistrat tržaški objavlja, da so bile v zaple- njenih klobasah iz svinjskega mesa narejenih najdene ikre. Zatorej priporoča občinstvu, da se čuva svinjetine in ne je ni mesá ni klobas, ako se nijso prej najmanj 25 minut kuhale v vrelej vodi. Ob enem so bile opozorjene me- stne gosposke v Gorici, Ljubljani, Gradci in na Dunaji, da v Trst ne puščajo nikakor- šne svinjetine, ako néma sanitarnega potrdila v katerem je zapisano, kakšna in koliko je je, pa kdo je prejemnik.

— (Požarne škode.) V spodnjih Gó- rijah v okraji rádovljiškem je dné 17. m. m. dopoldne pogorel gospodarju Vincenciju Re- petu skedenj z vso v njem shranjeno mrvo.

Poginila sta v ognji tudi dva prašiča. Škode je 450 gld. Pogorelec je bil zavarovan. Zane- tilo so požar zopet otroci, igrajoči se z užigal- nimi klinčki. — V nedeljo dné 5. t. m. pak je začelo goreti v vasi Górenje Vreme okraja postojanskega ob 10. uri zvečer, ko so bili lulje uže legli k počitku. Veter je pripomo- gel, da je ogenj močno okolo sebe posegel, vrhu tega je pa tudi vode pomanjkovalo. Po- gorelo je 15 poslopij in ljudje so prišli ob vse. Pomoči je silno potreba siromašnim pogorelcem,

Razne vesti.

* (Rojstna hiša Palackega.) V mo- ravskih Hodslavicah, pokojnega Palackega roj- stnem mestu, se je osnoval odbor, kateremu je nalog, da kupi in potomstvu ohrani hišo, v katerej je bil rojen „otec“ češkega naroda. Svota za nakup je uže nabrana, pa treba je še enkrat toliko novcev, ker se h šica mora po- praviti in razen tega ustanoviti mal zaklad za njeno vzdrževanje. V sobi, kjer je na svet pri- šel Palacký, priredil je odbor majhen muzej t. j. zbirko raznovrstnih stvari, ki se tičejo življenja slavnega mrtveca. — Nedavno je bil tudi odkrit z veliko svečanostjo lep spo- menik Palackemu v Rožnovi na Moravskem. Sploh mu je vsako večje mesto na Češkem in Moravskem ali uže postavilo spomenik ali pa namerja postaviti ga. Takó Čehi česté svojega slovečega voditelja.

Listulca opravištvá. Gg. K. & B. v Ve- likem dolu. Oznanilo bi za jedenkrat veljalo 80 kr.; če želite, da se natisne, blagovolite poslati novce po poštnej nakaznici.

POŠTANJE.

Druga javna dobrodela tombola dné 28. septembra 1879.

Računski sklep.

Za prodanih 8077 komadov tombolnih kartél po 20 kr. smo prejeli gl. 1615-40

Od te vsote se imajo odbiti stroški:
Nakup 12.000 kartél gl. 82-70
Pisanje na kartele „ 32—
Zlati in srebrni novci za do-
bitke „ 276-15
Olepšava dobitkov „ 30—
Znižana 5 % loterijska pri-
stojba „ 83-23
15 % davek od dobička „ 41-37
Provizije razprodajalcem kar-
tél „ 139-51
Naprava in odprava stolpa „ 30—
Naznanila in druge tiskovine „ 55-40
Godeži „ 32—
Nágrade mestnej straži „ 9—
postreškom „ 24-65
Dar siromašnemu dečku, ka-
teri je vlekel številke „ 5—
Razni manjši stroški „ 13-20
Poklonitev fondu slavne po-
žarne straže „ 20—

Vkupe „ 874-21
Čisti dobiček tombole je zatorej gl. 741-19

Od te vsote se dá četrtina v iznesku gl. 185-30 fondu mestnih siromakov in gl. 555-89 ostane dobro- delnim namenom društvenim.

O tej priliki izpolnjuje podpisano ravnateljstvo vrlo prijetno dolžnost, izrekajoč svojo iskreno in najsrčnejšo zahvalo vsem gospodom trgovcem, ka- varnarjem, oštirjem, loterijstom in trafikantom, ka- teri so prodajali kartele za tombolo, nadalje uredni- štvom listov, kateri so prijaznjivo omenjali to po- djetje, ter vsem, kateri so se nesebično pospeševali in tako pripomogli dvojnemu plemenitemu namenu, da se je pridobila znatna vsota; naposled bodi hvala vsemu občinstvu, katero se je tako polnoštevilno ude- ležilo tombole. (480)

V Ljubljani, dné 8. oktobra 1879.

Za tombolni odbor:

Ravnateljstvo prvega ljubljanskega društva za podpiranje in oskrbljevanje bolnikov.

Dunajska borza 13. oktobra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	68 gld.	70	kr.
Enotni drž. dolg v bankovcih	68	70	„
Enotni drž. dolg v srebru	69	70	„
Zlata renta	81	70	„
1860 drž. posojilo	126	—	„
Akcije národne banke	839	—	„
Kreditne akcijske	267	30	„
London	117	30	„
Srebro	—	—	„
Napol	9	32	„
C. kr. cekini	5	58	„
Državne marke	57	90	„

Loterijske srečke.

V Gradci 11. okt.: 2. 12. 79. 8. 84.
Na Dunaji 11. okt.: 11. 47. 41. 70. 9.

Javna zahvala.

Vrnivša se s potovanja v prekrasne naše domovine glavno mesto, smatram si v prijetno dolžnost, najiskrenejše zahvaliti se vrlemu zboru čitalniških pevcev, kateri so nama o priliki naju poroke pred odhodom iz Ljubljane zapeli tako miloglasno podoknico. (482)

V Ljubljani, dne 11. oktobra 1879.

Josip Benedikt in soproga.

Umetne zobé in zobovja

z zračnim pritiskom

najboljše konstrukcije, vdevlje se brez bolečin.

Zobne operacije

izvršuje z narkozo gaza za smejanje

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradskega mostu, 1. nadstropje.

Njegovo esenco ustne vode se dobiva razen v zdravilskem lokalu tudi pri gg. lekarjih Mayer in Svoboda in pri g. Karinger-ji. (472-3)

Za napravo živih mej

se dobivajo — dokler ne poide zaloga, — vso jesen 1879 tri- do štiriletna drevesca, katera so vzrasla iz semen, ter imajo krepke korenine, in sicer (dasi ne vemo, koliko jih bode) se mogó kupiti: akacije (Robinio pseudo acatia) in Kristusovo trnje (Gleditschia triacanthos). Kedor želi izvedeti ceno, naj omenjajoč, koliko in katerih vrst treba, vpraša v pismu pod naslovom: E. — G. — v št. Vidi poleg Ljubljane. — Pošta št. Vid. (484-1)

Preselil se je

Franc Ksaverij Finz,

okrajni, glavne tovarne za tobak in požarne straže zdravnik. (481)

On stanuje še zmirom na sv. Petra cesti, toda v hiši št. 29 (nova) v visocem partérji ter ordinuje od 12. do 2. ure. Siromaki ne plate nič.

Vinorejcem, trgovcem z vinom in krčmarjem

prodaje za pretakanje vina iz jednega soda v drugi, in iz soda v klet

Karel Karinger

na mestnem trgu, (413-7)

gumaste trobe (Gummischläuche.)

Uporaba je prav priprosta: iz trobe se vzame zrak in vsled zračnega pritiska teče potem skozi vino. 1 meter trobe 9 1/2 m/m — gld. 80 kr.
1 " " 13 m/m 1 " 30 "
1 " " 16 m/m 1 " 60 "
1 " " 16 m/m ovit s konopljo 1 " 40 "
1 " " 19 m/m 1 " 60 "
Vnanje naročbe se točno izvršijo.

Podpisanec priporoča vsake baže

godbenih instrumentov

po najnižjih cenah. (479-1)

Gosli prodajem po 4 do 5 gld., uložene po 6, 7, 8 do 20 gld.

Kitare po 5 do 15 gld.

Citre z 31 strunami po 10 gld., od palisandrovega lesa 15 do 20 gld., uložene 22 do 30 gld., se stroji od 35 do 40 gld.

Flavte od 2 gld. do 20 gld.

Potem vsake vrste instrumentov od medij ter vse, kar se potrebuje pri godbi.

P. t. občinstvu se priporoča uljudno

Jožef Ribič,

stanujoč v Ljubljani na starem trgu hiš. št. 34.

Deseti redni

občni zbor

kranjskega industrijalnega društva

v Ljubljani

30. oktobra 1879 ob 4. uri popoldne

v direkcijskem uradu družbe.

Dnevni red:

- Poročilo o uspehih minolega upravnega leta 1878/79.
- Poročilo revizijskega odseka.

Gospodje akcionari, ki hočejo glasovati, prosijo se v smislu § 10 statuta, naj uložijo svoje akcije do 28. oktobra v društveni blagajnici, ter naj vzmó tam tudi legitimacijske karte.

(476-2)

Prvosednik upravnega sveta.

Zelenika (pušpan)

se prodaja v konjúsneji ulici št. 1, Trnovski pristan. (483)

Štev. 6283. (471-3)

Razpis sekundarske službe.

V deželnej bólnici v Ljubljani je izpraznjena služba sekundarija z letnim adutom 400 gold. ter se prostim stanovanjem, kurjavo in svečavo.

Prositelji za to službo naj svoje prošnje z dokazili o zdravniškem doktoratu, oziroma o zdravniških študijah ali o dosedanjih službah in o zmožnosti nemškega in slovenskega ali katerega drugega slovanskega jezika v 14 dneh

po prvem razglasu tega razpisa uložé pri vodstvu deželne bólnice v Ljubljani.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, dne 4. oktobra 1879.

Prodaja stavbenih materijalij.

Prihodnji vtorek dne 14. oktobra pričnó se ob 8. uri zjutraj v Šelenburgovej ulici št. 4 na javnej dražbi proti takojšnji plači prodajati déli podrté pekárne, in sicer: razna opeka, kámenje, okna, vrata, železna omrežja, zaporké, žlebovje, bruna, deske nd.

V Ljubljani, dne 10. oktobra 1879.

(478)

Kranjsko stavbeno društvo.

Iščem večšega

potovalca

za razpečavanje šivalnih strojev, svile, cvirna, blagajnic itd.

Ponuditelji imajo znati govoriti in pisati slovensko in nemško, imeti jim je prav dobre svedočbe o svojih sposobnostih, ter morajo položiti primerno kavecijo. Kedor umeje italijansko, ima prednost.

Ponudbe, odnosno osobne prijave do 20. t. m.

(477-1)

Franjo Detter.

Izdatelj in urednik Makso Armitz.

M. Neumannova velika zaloga narejene obleke.

Za gospode:

Suknene zimske suknje . . .	gl. 16
Sukneni menčikovi . . .	" 20
Menčikovi iz lodna . . .	" 14
Moderna obleka . . .	" 22
Črna obleka . . .	" 26
Jesenske površnje suknje . . .	" 12
Lovske suknjice iz lodna . . .	" 7
Suknene hlače . . .	" 7
Ponočne suknje . . .	" 10
Reithofferjev dežni plašč . . .	" 9

Za dečke:

Suknen menčikov . . .	gl. 10
Suknene obleke . . .	" 12
Črne obleke . . .	" 16
Lovske suknjice od lodna . . .	" 4
Zimske suknene hlače . . .	" 4

Za otroke

od 2 do 8 let:

Obleke iz klobučine brez hlače . . .	gl. 3:50
Lovske obleke s hlačami . . .	" 4:50
Suknena obleka s hlačami . . .	" 6:—
Površnje suknje . . .	" 7:—

Za gospé

najnovejši paletoti z Dunaja:

Suknje po obliki za gospode od palmerstona . . .	od gl. 6 do gl. 24
Suknje po obliki za gospode, ratinaste ali šopkinaste . . .	" " 10 " " 20
Suknje po obliki za gospode, iz sukna stisnena . . .	" " 14 " " 33
Moderna dežni plašč od sukna . . .	" " 9 " " 22
Elegantne ponočne suknje od klobučine . . .	" " 8 " " 18

priporoča

M. Neumann,

v Ljubljani, slonove ulice št. 11.

Izvanjska naročila se s povzetjem natanko izvršijo, in óno, kar se ne dopade, brez ovire zamenj. (473-1)

Letnina in tisk „Narodne tiskarne“.